

محمد حق گو در گفت وگو با شهرآرا به بهانه انتشار آلبوم موسیقی جدیدش درباره نابسامانی وضعیت موسیقی کشور گفت

نگاه سرمایه‌گذاران، معطوف به موسیقی عامه‌پسند

شکبیا افخمی راد

محمد حق گو، آهنگ ساز و پیشکسوت موسیقی خراسان که ساخت آثاری چون آلبوم «سرو خرامان» و موسیقی متن سریال های تلویزیونی «زیر کندکبود»، «گره»، «سودا»، «طرقة» و فیلم های سینمایی «قهوه

- چه شد که تصمیم به انتشار آلبوم «نغمه های شهر من» بیرجند» گرفتید؟

حدود ۱۰ یا ۱۵ سال پیش تصمیم گرفتیم آلبومی به نام «سمفونی بیرجند» را با حمایت ارگانی دولتی منتشر کنیم که به علت برآوردهای اشتباه، روند کار به‌درستی پیش نرفت و ناچار شدیم کار را با ارکستر ناقص ضبط کنیم. ازآنجایی که اثر با شیوه الکترونیک ضبط شده بود و کیفیت درست و مناسبی نداشت، من دوباره طی این سال ها قطعات را بازبایی و در فرمی شامل چهار اپیزود ضبط کردم تا دینی را که به مخاطب موسیقی و مردم داشتم ادا کنم.

یعنی هر چهار اپیزودی که در آلبوم وجود دارد پیش ازاین در دسترس مردم قرار گرفته بوده است؟
خیر، فقط دو اپیزودش در آن کار ضبط شده بود که ما دوباره آن ها را با اجرای سازها به صورت زنده ضبط کردیم. در این آلبوم به بخش از آیین های بیرجند پرداخته ایم و از کلمه ها و واژه هایی که در گویش بیرجندی رایج بوده و الان فراموش شده است، استفاده کرده ایم. در اپیزود اول به طبیعت بیرجند اشاره شده و تالشم در تصویر خاطره ای بوده است که از دشت های بی کران و زیبای بیرجند داشتیم. اپیزود دوم شامل دو قسمت می شود، ابتدا افراق خوانی که در بیرجند از شنیدنی ترین انواع موسیقی آوازی است. بخش دوم هم اجرای یک کوئینتت سازها بادی چوبی است که سازنی را به عنوان سولیست همراهی می کنند. اپیزود سه درباره آشنایان و مردمانی است که از هر کدام خاطره ای داشتیم و در اپیزود چهار هم علاوه بر اینکه کلمه های قدیمی را دوباره زنده کرده ایم، در قالب یک گفت وگو به خاطرات زمان های قدیم و مهربانی هایی که مردم نسبت به یکدیگر داشته اند، پرداخته ایم. نگاه آلبوم «نغمه های شهر من، بیرجند» از لحاظ ملودی و بخش بزرگی از هارمونی مربوط به موسیقی محلی و نغمه ها و نچوهای رایج در منطقه بیرجند است. امامامی شنویم که در ساختار آهنگ سازی از سازهای زهی، بادی و کوبه ای جهانی استفاده شده است. درباره ترکیب فضای موسیقی محلی و جهانی در کار و چرایی این اتفاق توضیح دهید.
تخصیلات من در حوزه موسیقی جهانی است. اما به موسیقی محلی و اقوام ایران هم علاقه مندم، ازاین رو به طور معمول در

کارهایم از ادغام این دو فضا بهره می گیرم. در مجموع نیز این ساختار سازبندی را می پسندم و باور دارم که زبان مشترکی در میان مردم جهان است. یعنی وقتی فردی که با فرهنگ کشور ما آشنا نیست و به این آلبوم گوش می کند، به دلیل نوع سازبندی کار راحت تر می تواند با ملودی و آهنگ ارتباط برقرار کند.

- مراحل تولید آلبوم در بیرجند انجام شده است یا در شهرهای دیگر؟

ضبط آلبوم «نغمه های شهر من، بیرجند» بسیار گسترده بود. گفت وگویی را که در اپیزود چهارم وجود دارد در بیرجند ضبط کردیم؛ همچنین بخشی از سازهای کوبه ای در مشهد و بقیه سازها، شامل سازهای زهی و بادی برنجی در تهران ضبط شده است.

- آلبوم «نغمه های شهر من، بیرجند» در روزهایی منتشر شده است که آلبوم های موسیقی کمتر مورد استقبال قرار می گیرند. چطور ریسک انتشار آلبوم و هزینه هایی را که دارد پذیرفتید؟ به طور کلی کسی که در جغرافیای ما، در زمینه هنر به ویژه موسیقی فعالیت می کند، باید از همان ابتدا بداند که نگاه اقتصادی داشتن به این کار غلط است. من از روزی که مراحل تولید آلبوم را شروع کردم، به هیچ عنوان به موضوع بازگشت هزینه ها فکر نکردم، چه برسد که دنبال سودی از آن باشم. در واقع قیمتی هم که برای این آلبوم در نظر گرفته شده، طبق تعرفه های شرکت منتشرکننده است. من شهرم را دوست دارم و با موسیقی آن در این آلبوم خاطره بازی کرده ام تا ادای دینی به زادگاهم باشد.

- این آلبوم با هزینه شخصی خودتان ضبط شده است؟ انجمن موسیقی ایران در دورانی که علی ثابت نیا مدیریتش را برعهده داشت و همچنین انجمن موسیقی خراسان جنوبی در تولید این کار مشارکت کردند. در غیر این صورت شاید من به تنهایی از عهده همه هزینه های ضبط برنمی آمدم.

- تا به امروز استقبال از آلبوم «نغمه های شهر من، بیرجند» چگونه بوده است؟

شنیده ام آلبوم در سایت ارائه دهنده آن جزو پر فروش ترین ها بوده است و من فکر می کنم همشهری های بیرجندی من به خاطر اسم کار دوست داشتند آن را بشنوند. اما اینکه این کار برایشان جذاب باقی بماند مسئله دیگری است، چون اهمیت دارد که

اسپرسو»، «کودک شاعر»، «سیاوشون» و قطعاتی برای گروه کر و پیانو را در کارنامه دارد، به تازگی آلبوم «نغمه های شهر من، بیرجند» را منتشر کرده است، آلبومی دارای چهار اپیزود که به گفته خود حق گو با دست مایه قرار دادن ملودی ها و نغمه هایی از موسیقی بیرجند، خاطراتی از طبیعت و مردمان خون گرم زادگاه این آهنگ ساز پیشکسوت را ورق می زند.

حق گو امیدوار است با انتشار آلبوم، نغمه های شهر من، بیرجند، توانسته

کار به گونه باشد که بتواند در نظر مخاطب جالب باقی بماند و جزو آن دسته کارهایی نباشد که یک بار شنیده و فراموش می شوند؛ موضوعی که دست من نیست و به آینده و تاریخ هنر و سلیقه مخاطب برمی گردد.

- آیا برای اجرای قطعات این آلبوم به ویژه در خراسان و شهر خودتان، بیرجند، برنامه ای دارید؟

ما در روزهای آخر آماده سازی آلبوم با کمبود بودجه روبه رو شدیم، به طوری که حتی نسخه های فیزیکی آلبوم را منتشر نکردیم و فقط به انتشار نسخه مجازی آن اکتفا کردیم تا کار شنیده شود. در این شرایط اجرای زنده قطعات آلبوم هم هزینه های زیادی خواهد داشت، چون باید نوازنده های زیادی از شهرهای مختلف برای اجرا گرد هم بیایند. ازاین رو من فکر می کنم اول باید صبر کنیم ببینیم مردم این موسیقی را دوست دارند، یا روی آن ها تأثیری می گذارد و بعد برای اجرای زنده تصمیم بگیریم. از طرف دیگر من الان باتوجه به شرایط اقتصادی که وجود دارد نمی توانم برای اجرا هزینه روی دست کسی بگذارم، برای چنین اجراهایی باید در برنامه ریزی های کلان فکری شود و متولیان هنر باید کاری را که برای هنر لازم است انجام دهند.

- به نظر شما چرا در این سال ها به موسیقی محلی، به ویژه

موسیقی خراسان کمتر پرداخته شده است؟

الان نگاه ما بیشتر اقتصادی شده و اسپانسری هم که پشت کارها قرار بگیرد، به دنبال سود مالی است، ازاین رو برای کارهای فرهنگی و هنری نیاز به سوسپسیدهای دولتی داریم که به نظر من در این سال ها به طور کامل قطع و این یعنی فرهنگ و هنر به حال خودش رها شده است. از طرف دیگر دانشگاه های ما کارشناس واقعی موسیقی تربیت نمی کنند و خروجی بی کیفیتی دارند. در حوزه انتشار کتاب های مرتبط با موسیقی نیز نظارتی وجود ندارد. این در حالی است که کتاب هایی که در زمینه موسیقی مقامی منتشر می شوند، در آینده به عنوان مستندات استفاده خواهند شد و نباید حاوی اطلاعات غلط باشند. در واقع نظارتی که در این زمینه ها وجود دارد، به صورت فرمایشی است و آن قدر که به شعر توجه می شود، به موسیقی اهمیت داده نمی شود؛ از همین رو می بینیم در رسانه ای مانند

طرح و ایده های خوب، نمایشنامه های بد

نشست نقد و بررسی تئاتر «گرسنگی» برگزار شد

بحث کنیم. از دید این روزنامه نگار، نمایش «گرسنگی» نتوانسته است رویه روی جدی و اثر بخشی با مسائلی چون فقر و اختلاف طبقاتی داشته باشد. وی ادامه داد: یک جامعه شناس باید سال ها فعالیت کند تا بتواند یک مسئله اجتماعی را به مخاطب منتقل کند اما هنر بهتر و عمیق تر از همه دانش ها می تواند در زمانی کوتاه

باشد به شهر و منطقه خودش و همچنین به آدم هایی که با تشویق هایشان باعث شده اند راهش را ادامه دهد. ادای دین کند. این هنرمند خراسانی که سال هاست در مشهد زندگی می کند و بنیان گذار اولین آموزشگاه موسیقی در مشهد است، در گفت وگو با ما درباره ویژگی های آلبومش و همچنین وضعیت پرداخت به موسیقی محلی توضیحات بیشتری ارائه کرده که در ادامه پیش روی شماست.

رادیو و تلویزیون که منبع شنیداری جامعه است، کارهایی اجرا می شود که ساز هایشان کوک نیستند. همه این اتفاقات نیز دلیلی بر وضعیت نابسامان موسیقی مملکتمان است. در این بین تضمینی نیست افرادی مانند من که دوست دارند کارشان را به شیوه درستی انجام دهند موفق باشند، چون به مخاطب آگاه نیاز دارند تا به آن ها نشان دهد، کارشان را درست انجام می دهند یا خیر.

- یعنی حضور مخاطب آگاه بر موسیقی امروز ما تأثیر می گذارد؟

این یک سیکل میان سه عنصر محصول هنری، هنرمند و مخاطب است. وقتی که محصول هنری غنی و هنرمند فکور باشد مخاطب خودش را ارتقا می دهد. مخاطب که خودش را ارتقا دهد، هنرمند را مجبور می کند در سیکل بعدی یک قدم بالاتر برود و محصول هنری بهتری ارائه کند. این چرخه ادامه پیدا می کند و مخاطب به شنونده ای آگاه تبدیل می شود. الان رادیو و تلویزیون ما موسیقی را پخش می کند که در سیر نزولی سلیقه مخاطب تأثیر گذاشته است. سلیقه مخاطب که تنزل پیدا کند، هنرمند سلیقه اش تغییر نمی کند و بعد کیفیت محصول هنری پایین می آید. در این شرایط اگر یک نوازنده هم سازش تا کوک باشد، برایش اهمیتی ندارد، چون می داند مخاطبش تشخیص نمی دهد.

- فکرمی کنید امکان دارد در سال های آینده نغمه های قدیمی ما فراموش شوند؟

نیازی به آمدن سال های آینده نیست و در همین سال هایی که در آن زندگی می کنیم هم بخش بزرگی از نغمه ها و ترانه های قدیمی فراموش شده اند؛ برای مثال دیگر مادری را نمی بینیم که بلد باشد لالایی بخواند. به نظر من اگر نگاه به موسیقی به عنوان تأثیر گذارترین هنری که بر ذهن افراد جامعه اثر می گذارد عوض نشود و اگر در معاونت های فرهنگی هنری وزارت ارشاد افراد ورزیده و کارشناسی حضور نداشته باشند، وضعیت موسیقی نه تنها تغییر نمی کند، بلکه بدتر هم خواهد شد. متأسفانه مسئولان فقط در شعار هایشان به موسیقی اهمیت می دهند. بسیار هم هزینه می کنند تا جلساتی برای بررسی وضعیت موسیقی برگزار کنند، اما این جلسات خروجی ندارد.

اثر خویش فکر کرده است، گفت: در آثار امروز تئاتر مشهد با طرح و ایده های خوبی در نمایشنامه نویسی روبه رو هستیم، اما با نمایشنامه های خوبی طرف نیستیم. یکی از دلایل آن می تواند رجوع نکردن نسل جدید به نویسندگان پیش از خود و بهره مندی از تجربیات درام نویسی آنان باشد. وی با اشاره به اینکه راوی نمایش «گرسنگی» یک راوی ناموفق است، تصریح کرد: اگر قصه این نمایش از یک ضبط صوت هم پخش شود، هیچ تفاوتی در درک مخاطب ایجاد نمی شود. این هنرمند تئاتر مشهد افزود: اگر تم «مکبث»، اثر شکسپیر، قدرت طلبی باشد، این ویژگی به قدرت رسیدن و در جایگاه قدرت بودن مکبث در شخصیت «گرسنگی» نمود صحیحی ندارد و مسیر شخصیت نمایش از لحاظ تماشیک نه تنها تماشاگر را به جهان مکبث وارد نمی کند، بلکه برای او سوء فهم های بی شماری ایجاد می کند. روحی با اشاره

به مفهوم «گرسنگی» بیان کرد: این اثر در تلاش آشنایی زدایی با واژه گرسنگی در معنای عامیانه است و تلاش می کند گرسنگی را در عطش رسیدن شخصیت نمایش به مقصود نهایی اش تشبیه کند. در ادامه این نشست تماشاگران با طرح پرسش های مستقیم از کارگردان به ارائه نقطه نظرات خویش پرداختند و شنونده نظرات وی بودند.

ایستگاه خبر

«محفل»، هفته آینده در مشهد

داوران و میزبانان برنامه تلویزیونی «محفل» در شبکه ۳، هفته آینده در مشهد اجرای برنامه خواهند داشت. به گزارش تسنیم، «محفل» بعد از اجرای برنامه در چند شهر ایران و کشور عراق، هفته آینده پنجشنبه، هشتم تیرماه، در جشن مشهدی ها حضور خواهند داشت. میزبانان (داوران) اجرای برنامه می کنند، همراه با میهمانان ویژه و البته اجرای حامد سلطانی که ساعت ۱۹:۳۰ در ورزشگاه ۳۰ هزار نفری امام رضا^(ع) مشهد مقدس خواهد بود. برنامه «محفل» نشان داد می توان برنامه های مذهبی را در قالب های هنری جذاب نمایش داد. علاقه مندان به حضور در جشن محفلی ها می توانند برای ثبت نام با ارسال عدد ۸ به ۱۱۷۱۰۳۰۰۰ یا از طریق لینک زیر https://survey.porsline.ir/s/RHGFbCAV اقدام کنند.

چارسوق هنر

جدول تابستانی شبکه نسیم اعلام شد

شبکه نسیم با توجه به شروع اوقات فراغت و شب نشینی در فصل تابستان، ساعت پخش برنامه های خود را تغییر می دهد. به گزارش ایرنا، برنامه استعدادیابی «بگو بخند» پس از گذراندن دور مقدماتی از این پس و از ششم تیرماه، سه شنبه تا جمعه، ساعت ۲۲ پخش خواهد شد. برنامه «کودک شو» با اجرای پژمان بازغی در حوزه کودک و خانواده، چهارشنبه تا جمعه، از ساعت ۲۱:۳۰ پخش می شود. دیگر برنامه های شبکه نسیم، از جمله خانه جلال (روزهای زوج، ساعت ۱۸)، قندون (روزهای فرد، ساعت ۱۸)، بی سیم (روزهای زوج، ساعت ۱۹)، ویتامین خ (روزهای فرد، ساعت ۱۹)، نسیم آوا (پنجشنبه و جمعه، ساعت ۱۸:۳۰)، چهار شگفت انگیز (شنبه تا دوشنبه، ساعت ۲۰)، چهل تیکه (شنبه تا دوشنبه، ساعت ۲۳)، سربخ (یکشنبه تا سه شنبه، ساعت ۱۲ یا مدار) برای سرگرمی مخاطبان در تابستان از شبکه نسیم پخش خواهند شد.

«گوهر شاد» تمدید شد

جشنواره پوشش اصیل ایرانی اسلامی گوهر شاد تا ۱۵ تیرماه تمدید شد. دومین جشنواره ملی گوهر شاد در دو بخش «دانش آموزی و دانشجویی» شامل مسابقه هنری و «انفرادی و مؤسسات و مجموعه ها» شامل ارائه و داوری ایده های خلاقانه برگزار می شود. علاقه مندان می توانند آثار خود را تا ۱۵ تیرماه در همه قالب های هنری و محوهرهای محتوایی همچون مقاله و یاداشت، فیلم کوتاه، طراحی گرافیکی، وبلاگ نویسی، شعر و شعار، موشن گرافیک، نماهنگ و کلیپ، انیمیشن و نقاشی به دبیرخانه ارسال کنند.

«باز پرس» به موقع به آتن می رسد؟

پخش سریال تلویزیونی «باز پرس» که قرار بود هم زمان با هفته قوه قضاییه ارائه آتن شبکه یک تلویزیون شود، با اما و اگر مواجه شده است. به گزارش مهر، سریال «باز پرس» یکی از مجموعه های مهم تلویزیونی است که سوهوای حساس در براره برخی پرونده های قضایی واقعی دارد و طبق اعلام روابط عمومی، این سریال قرار بود هم زمان با هفته قوه قضاییه به پخش برسد. اما حالا صدور یک ابلاغیه پخش این سریال را با اما و اگرهایی مواجه کرده است. این سریال به تئیه کنندگی محمدرضا شفیعی و کارگردانی احمد معلمی در سکوت کامل خبری تولید شده و طی چند روز اخیر تیزرهای آن از شبکه یک سیماروی آتن رفته است. حال طبق ابلاغیه «با نکات شکی خصوصی و طبق نظر مرجع قضایی و با دستور شعبه نهم دادسرای فرهنگ و رسانه با موضوع ماده ۲۹ قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان» حکم به توقف پخش سریال داده شده است.

شکست رکورد روزانه سینماها از سال ۹۸

مدیرکل عرضه و نمایش سازمان سینمایی با اشاره به «استقبال ۲۱۰ هزار نفری مخاطبان در یک روز» از شکست رکورد روزانه سینماها از سال ۱۳۹۸ تا کنون خبر داد. به گزارش ایسنا، روح... سهرابی با اشاره به استقبال تماشاگران از سینماها گفت: با این استقبال گسترده، رکورد حضور روزانه مخاطبان در سینماها از سال ۱۳۹۸ به این سو شکست و اکثر فیلم ها فروش بسیار خوب و امیدبخشی را در کارنامه اکران خود ثبت کرده اند. وی بیان کرد: براساس آمار ثبت شده، کل فروش سینمای ایران در سال ۱۴۰۱ بیش از ۴۰۰ میلیارد تومان بوده، درحالی که در سه ماهه اول امسال و تنها در فصل بهار سینمای ایران فروشی معادل حدود ۳۰۰ میلیارد تومان را به ثبت رسانده است.